

6. roč. - Zo života detí

Úlohy sa týkajú textov z literárnej výchovy zo strany 85 - 106

Prečítajte si texty z knihy v priebehu dvoch týždňov a následne vypracujte úlohy.

Dátum: 6. 4. – 17. 4. 2020

1. Pojmom *próza* označujeme literárne dielo písané:

- a) vo veršoch – viazanou umeleckou rečou
- b) voľnou – neviazanou umeleckou rečou
- c) viazanou alebo neviazanou umeleckou rečou

2. V ktorom príbehu nevystupujú detskí hrdinovia?

- a) Princ a bedár
- b) Deti boha Slnka
- c) Bojujeme u riaditeľa

3. Ktorý príbeh zo 16. storočia je založený na protiklade (kontraste)?

- a) Maroško
- b) Môj mladší brat a ja
- c) Princ a bedár

4. Ak autor rozpráva svoj vlastný príbeh v 1. osobe, tak v príbehu je použitá

- a) ja-forma rozprávania.
- b) ty-forma rozprávania.
- c) on-forma rozprávania.

5. Autorove spomienky na detstvo nájdeme v ukážke:

- a) Oči plné oblohy
- b) Bojujeme u riaditeľa
- c) Maroško

UKÁŽKA1

„Ale voda, rinúca sa zo skalnatých nebotyčných hôr, keď zájde slniečko, je studená. Preto, keď už sú kravy doma a večernú žiaru prebija prvá veľká hviezda na západe, chlapčisko sa stratí. Keď bol menší, čakal pri maštalných dverách, kým mať podojí Rysulu. **Nadúchal sa** mlieka, koľko stačil. Teraz už akosi o to nestojí. Radšej má slaninu, čím ho **traktuje** otec u Stračkov. Doma už poznajú jeho muchy, a keď ho zrazu niet, nehľadajú ho. Vedia, kam sa podel.“

6. Označ pravdivé tvrdenie, ktoré sa viaže k ukážke1.

- a) Martin Rázus, román Maroško, pásmo rozprávača, on-rozprávania
- b) Martin Rázus, poviedka Maroško, pásmo rozprávača, on-rozprávania
- c) Ján Rezník, poviedka Maroško, pásmo postáv, ja-rozprávania

7. Urči podčiarknuté umelecké prostriedky z ukážky1.

nebotyčných hôr:, žiaru prebija prvá veľká hviezda:

8. Synonymá k slovám z ukážky1 *nadúchal sa*, *traktuje* sú v možnosti.

- a) nafúknul sa, napomína
- b) nafúkol sa, trestá
- c) napil sa, hostí

9. Doma už poznajú jeho muchy. Podčiarknuté slovné spojenie vo vete z ukážky1 je správne vysvetlené v možnosti:

- a) vedia o ňom všetko b) poznajú dotieravé muchy c) poznajú jeho vrtochy

10. Nositeľom deja a napätia v literárnom diele sú:

- a) slovesá b) podstatné mená c) príslovky

11. V ktorej ukážke sme sa stretli s postavou, o ktorej autor hovorí: „...blúdil po krajine otrhaný a o hlade, raz bitý a vysmievaný tulákmi, inokedy väznený so zlodejmi a vrahmi ...“

- a) Maroško b) Princ a bedár c) Môj mladší brat a ja

UKÁŽKA2

- Préčo cho nesie k rijadytelovi? Fet cho tý chálany trápofali a on néhccl nyč slé urobit. Tó bola nachoda!

- Asi sme to videli len my...

- Ja pójdem tam a fšétko pofiem!

- Ja tiež.

- Prepáčte, my ideme k rijadytelovi nijéčo pófedat.

12. V ukážke2 sa nenachádza:

- a) dialóg b) humor c) pásmo rozprávača

13. Označ nepravdivé tvrdenie o Milanovi Rastislavovi Štefánikovi.

- a) Je to fiktívna postava s kladnými vlastnosťami, ktorú si vymyslel Jaroslav Rezník.
b) Bol letcom a patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti našich národných dejín.
c) Ako človek i generál francúzskej armády si vyslúžil úctu nielen u nás, ale i vo svete.

14. Nesprávne určený umelecký prostriedok je v možnosti:

- a) vyskočí zo stoličky ako struna zo starej postele – prirovnanie
b) i lampáš hodí niečo červeného svetla – personifikácia
c) slnko sa opäť vyvaľovalo na oblohe – personifikácia

15. V súčasnosti sa odohráva dej z príbehu:

- a) Princ a bedár b) Bojujeme u riaditeľa c) Oči plné oblohy

16. V ktorej možnosti nie sú antonymá?

- a) sebec – dobrák b) hlad – bieda c) chudoba – blahobyt

17. Slová *učka, deják, matika* sa nazývajú slová.

18. UKÁŽKA3

Pozriem spýtavo na mamu. „A ty mu nepovieš o tých lístkoch, a ani o otcovi, dobre?“
V očiach mám prosbu.

Doplň tvrdenie. V ukážke3 je použitá-forma rozprávania.